

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Frekventa och omfattande ärenden om utlämnande av allmän handling (Ds 2017:37)

Riksarkivet instämmer i bedömningen att det inte bör införas några begränsningar av den grundläggande rätten att ta del av allmänna handlingar.

Riksarkivet välkomnar förslaget att myndigheter ska kunna besluta att avgift för avskrift eller kopia av allmän handling ska tas ut i förskott.

Riksarkivet välkomnar förslaget att beslut om avgifter som tas ut vid utlämnande av allmänna handlingar i elektronisk form ska kunna överklagas till Skatteverket. Däremot ser Riksarkivet problem med bestämmelserna om rätten att över huvudtaget ta ut avgifter för elektroniska handlingar för de myndigheter som har som uppgift att lämna ut så stora mängder allmänna handlingar att det inte kan anses vara av sådan tillfällig natur eller mindre omfattning som avses i 4 § första stycket 8 avgiftsförordningen (1992:191).

Avgifter för elektroniska handlingar

Till skillnad från det stora flertalet myndigheter har Riksarkivet utlämnande av allmänna handlingar som en huvuduppgift. Riksarkivet har i 34 § förordningen (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet (instruktionen) ett undantag från bestämmelserna i 16 § och 21 § första stycket avgiftsförordningen. Innebörden i undantaget är att Riksarkivet får ta ut en avgift även om en beställning inte omfattar tio sidor. Enligt 35 § instruktionen bestämmer Riksarkivet avgifternas storlek, för närvarande 4 kronor per kopia från första sidan. Riksarkivet har noterat att motsvarande undantag finns i 13 § förordningen (2007:1110) med instruktion för Bolagsverket och 30 – 30 a §§ förordningen (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet.

Mot bakgrund av att de avgifter som föreskrivs i bl.a. 15 § avgiftsförordningen inte ska tillämpas när det gäller kopior av allmänna handlingar i elektronisk form är frågan om Riksarkivet över huvudtaget kan ta ut avgifter för elektroniska kopior av allmänna handlingar. Riksarkivet kan inte se att det kan ha varit avsikten med undantaget i Riksarkivets instruktion 34 § och önskar att bestämmelsen istället utformas så att det blir tydligt att även Riksarkivet har en möjlighet att ta ut avgifter för utlämnande av allmänna handlingar i elektronisk form.

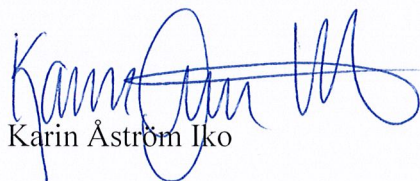
Överklagande

Att den föreslagna lydelsen av 23 § avgiftsförordningen är utformad med hänvisning till 4 § första stycket 8 avgiftsförordningen torde också innebära att Riksarkivet inte heller omfattas av bestämmelsen om överklagande av beslut om avgifter som tas ut vid utlämnande av allmänna handlingar i elektronisk form. Riksarkivet önskar att bestämmelsen istället utformas så att även Riksarkivets beslut omfattas.

Övriga avgifter hos Riksarkivet

Riksarkivet får också, enligt 33 § första stycket 4 instruktionen, ta ut avgifter för undersökningsuppdrag som går utöver serviceskyldigheten enligt 4 § förvaltningslagen (1986:223). Det innebär att Riksarkivet i vissa fall tar ut eftersökningsavgifter samtidigt med avgifterna för utlämnandet av allmänna handlingar. Man kan med fog anta att de som begär ut allmänna handlingar uppfattar den totala avgiften som en helhet. Då kan det framstå som märkligt att de olika delarna av avgiften för utlämnandet av de allmänna handlingarna inte överklagas i samma ordning. Riksarkivet önskar att även denna bestämmelse ses över.

Beslut i detta ärende har fattats av riksarkivarien Karin Åström Iko efter föredragning av juristen Ulrika Sturesdotter Andersson. I den slutliga handläggningen deltog också utredare Désirée Veschetti Holmgren.

Karin Åström Iko

Ulrika Sturesdotter Andersson